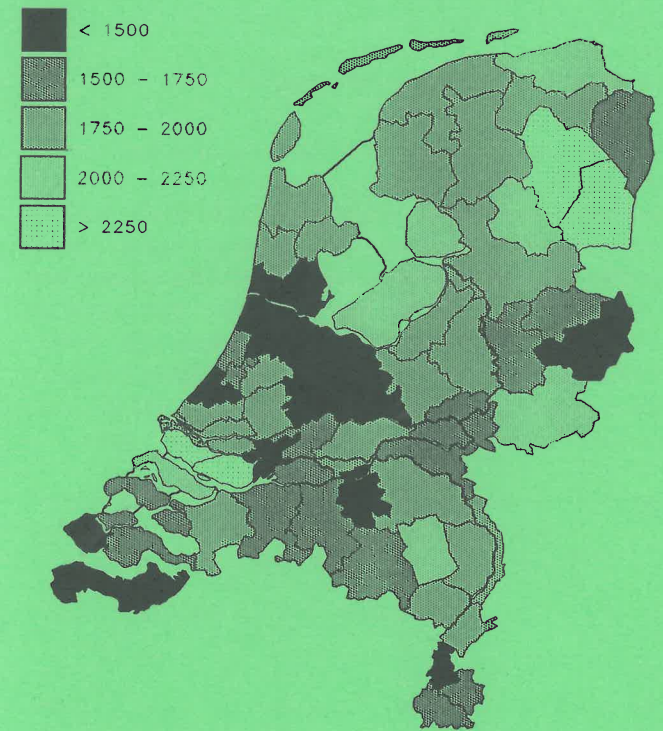

INDE EERSTE LIJN 1995
(Samenvatting)

J. Harmsen
L. Hingstman
November 1996

Aantal inwoners per full-time fysiotherapeut
op 1 januari 1995

NIVEL - Nederlands instituut voor onderzoek van de
gezondheidszorg
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 2319946

REGISTRATIE VAN FYSIOTHERAPEUTEN IN DE EERSTELIJNSGEZONDHEIDSZORG

In 1985 is het NIVEL gestart met de registratie van fysiotherapeuten in de eerste lijn. De gegevens voor deze registratie worden sinds 1987 verkregen via een enquête die om de twee jaar wordt gehouden onder alle fysiotherapiepraktijken in Nederland. In deze brochure wordt de stand van zaken per 1 januari 1995 weergegeven.

AANTAL FYSIOTHERAPEUTEN

Op 1 januari 1995 zijn er 11.541 fysiotherapeuten en 160 heilgymnasten/masseurs werkzaam in de eerstelijnsgezondheidszorg (tabel 1). Uit tabel 1 blijkt verder dat in de periode 1993-1995 het totaal aantal fysiotherapeuten is toegenomen met 319 (groei van 2,8%) en het aantal heilgymnasten in diezelfde periode is afgenomen met 18 (afname met 10%). Wordt gekeken naar het totaal aantal full-time equivalenten dan blijkt dat deze is toegenomen van 9.448 in 1993 tot 9.558 in 1995 (groei van 1,2%).

Tabel 1: Aantal fysiotherapeuten en heilgymnasten/masseurs werkzaam in de eerste lijn naar geslacht vanaf 1985 (per 1 januari)

	Fysiotherapeuten	Heilgymnasten/masseurs	Totaal
1985 ¹	9.102	320	9.422
1986 ¹	9.206	298	9.504
1987 ¹	9.446	229	9.675
1989	10.171	201	10.372
1991	10.597	211	10.808
1993	11.222	178	11.400
1995	11.541	160	11.701

¹ Gecorrigeerd na bestandsvergelijking in 1994.

Van alle werkzame fysiotherapeuten per 1 januari 1995 is 49% van het vrouwelijk geslacht. In de afge-

lopen jaren is dit aandeel nauwelijks gestegen. Van de fysiotherapeuten werkzaam in de eerste lijn is 55% jonger dan veertig jaar. In 1991 bedroeg dit percentage nog 67%. In 1995 is van de mannelijke fysiotherapeuten 49% jonger dan veertig jaar, van de vrouwen heeft slechts 38% een leeftijd van boven de veertig jaar.

IN- EN UITSTROOM

De groei van het aantal fysiotherapeuten is het resultaat van de in- en uitstroom. In de periode 1993-1995 zijn 793 fysiotherapeuten begonnen met werken in een eerstelijnspraktijk. Het merendeel hiervan (67%) is in loondienst gaan werken. Van de totale groep instromers is 63% vrouw.

In de periode 1993-1995 zijn 492 fysiotherapeuten gestopt met werken in een eerstelijnspraktijk. Voor bijna tweederde (65%) betreft dit vrouwen. Het grootste deel hiervan was in loondienst werkzaam (54%). Tweederde van deze groep is jonger dan 40 jaar.

SAMENSTELLING

Verreweg het grootste deel (70%) van alle fysiotherapeuten is werkzaam als vrijgevestigd fysiotherapeut (ofwel als praktijkeigenaar in een solopraktijk ofwel als praktijkeigenaar in een maatschap) (tabel 2).

Tabel 2: Aantal vrijgevestigde en in loondienst werkzame fysiotherapeuten (medewerkers) in de eerste lijn naar geslacht, per 1 januari 1995

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Vrijgevestigd	4.843	80,6	3.317	58,3	8.160	69,7
Loondienst	1.166	19,4	2.375	41,7	3.541	30,3
Totaal	600,9	100,0	5.692	100,0	11.701	100,0

De overige 30% werkt als fysiotherapeut in loondienst (vaste medewerkers, geen waarnemers). Er zijn grote verschillen tussen mannen en vrouwen waarneembaar. Bijna 81% van de mannen is vrijgevestigd tegenover 58% van de vrouwen.

Van de fysiotherapeuten die werkzaam zijn in een eigen praktijk of maatschap heeft 89% een overeenkomst met het ziekenfonds.

De gemiddelde werkduur van een fysiotherapeut bedraagt bijna 33 uur per week. Werkte in 1993 nog 27% van de fysiotherapeuten meer dan 40 uur per week, in 1995 is dit percentage gestegen tot nagenoeg 30%. Dit geldt in veel sterkere mate voor de praktijkeigenaren (41%) dan voor de fysiotherapeuten in loondienst (3%). Bovendien zijn mannen gemiddeld meer uren werkzaam dan vrouwen (respectievelijk 40 en 25 uur per week).

PRAKTIJKEN

Op 1 januari 1995 zijn er in Nederland 4.578 fysiotherapiepraktijken. Dit betekent in vergelijking tot 1993 een groei van 4% (tabel 3).

Tabel 3: Absoluut en relatief aantal fysiotherapiepraktijken naar aantal fysiotherapeuten per praktijk vanaf 1991, per 1 januari

Aantal per praktijk	1991		1993		1995	
	abs	%	abs	%	abs	%
1	1.662	40,7	1.792	40,7	1.853	40,5
2	803	19,7	914	20,8	968	21,1
3	565	13,8	609	13,8	629	13,7
4	363	8,9	382	8,7	413	9,0
5 of meer	687	16,9	703	16,0	715	15,7
Totaal	4.080	100,0	4.400	100,0	4.578	100,0

Uit tabel 3 kan worden afgeleid dat per 1 januari 1995 in ruim 40% van de praktijken één fysiotherapeut werkzaam is. In 16% van de praktijken zijn vijf

of meer fysiotherapeuten werkzaam.
Het gemiddeld aantal fysiotherapeuten per praktijk in 1995 bedraagt 2.66 en is ten opzichte van 1993 met bijna 0.2 gedaald.

OPLEIDINGSGEGEVENS

In 1995 zijn 4.608 studenten in opleiding tot fysiotherapeut. In ditzelfde jaar hebben 977 fysiotherapeuten (waarvan 62% vrouw) de opleiding voltooid. Ten opzichte van 1991 (1.169) is het aantal afgestudeerden jaarlijks met gemiddeld ruim 4% afgenomen (bron: CBS).

SPREIDING EN DICHTHEID

In tabel 4 is het aantal fysiotherapeuten per provincie en naar functie in beeld gebracht.

Tabel 4: Aantal in de eerste lijn werkzame fysiotherapeuten per provincie, naar functie, per 1 januari 1995

	eigen praktijk of maatschap		vaste mede- werker in loondienst		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Groningen	304	79,6	78	20,4	382	100,0
Friesland	259	68,2	121	31,8	380	100,0
Drenthe	180	74,7	61	25,3	241	100,0
Overijssel	578	72,7	217	27,3	795	100,0
Flevoland	76	51,0	73	49,0	149	100,0
Gelderland	892	68,2	416	31,8	1.308	100,0
Utrecht	731	72,7	274	27,3	1.005	100,0
Nrd-Holland	1.572	68,3	730	31,7	2.302	100,0
Z-Holland	1.812	73,6	651	26,4	2.463	100,0
Zeeland	220	76,9	66	23,1	286	100,0
Nrd-Brabant	1.037	65,0	558	35,0	1.595	100,0
Limburg	499	62,8	296	37,2	795	100,0
Nederland	8.160	69,7	3.541	30,3	11.701	100,0

In Groningen (bijna 80%) en Zeeland (77%) wordt relatief gezien het grootste aantal praktijkeigenaren geteld en in Limburg (63%) en Flevoland (51%) het geringste aantal.

Voor het berekenen van de fysiotherapeutendichtheid (aantal inwoners per fysiotherapeut) is rekening gehouden met het feit dat een deel van de fysiotherapeuten niet full-time werkt. Om deze reden is het aantal fysiotherapeuten omgerekend naar full-time equivalenten (eenheden van 40 uur). Op deze wijze is berekend dat per 1 januari 1995 het gemiddeld aantal inwoners per full-time equivalent fysiotherapeut 1.614 bedraagt. Bij de vorige peiling in 1993 lag dit aantal hoger (1.715). De hoogste fysiotherapeutendichtheden komen voor in Noord-Holland (1.329) en Utrecht (1.352). In Drenthe en Flevoland worden de laagste dichtheden genoteerd (respectievelijk 2.276 en 2.246).

Het kaartje op de voorkant van deze brochure brengt de regionale verschillen in fysiotherapeutendichtheid duidelijk in beeld.

nederlands instituut
voor onderzoek van de
gezondheidszorg

cirieharingstraat 6
postbus 1568 3500 ba utrecht
tel. 030 2319946 fax 030 2319290

nederlands instituut
voor onderzoek van de
gezondheidszorg